

Luleå stifts prästlönetillgångar

Siffror inom parentes avser fjolåret

Prästlönetillgångarna i Luleå stift hade 1 januari 2023 ett marknadsvärde (MV) på cirka 933 mkr.

Den största tillgången är markinnehavet på totalt ca 63 000 hektar. Totalt brukar stiftet 33 000 hektar (33 000), vilket motsvarar 52 % (52) av innehavet. Omvänt kan sägas att den skyddade arealen uppgår till 48%.

Utöver den mark som brukas finns cirka 7 000 hektar (6 000) produktiv skogsmark som är föremål för reservatsbildning eller avser frivilliga avsättningar. Virkesvärdet på den skogsmark som inte brukas uppgår vid en försiktning beräkning till 260 000 000 kr (220 000 000).

På de 33 000 hektar som brukas förnygrings avverkas ca 200-250ha årligen vilket motsvarar 0,3–0,4 % av totalarealen, även här tas hänsyn, enligt den uppföljning som görs av extern aktör ca 10–15% av arealen. Här tillkommer 20–38 ha årligen i hänsynsareal.

23 000 hektar är annan mark än skogsmark (t.ex. myrar, vägar, kraftledning).

På all skogsmark som förvaltas av Luleå stifts prästlönetillgångar finns även renskötselrätt. Detta innebär att samebyn får använda mark och vatten till underhåll för sina renar. Vid skog- och markförvaltning tas stor hänsyn till naturvårdens, kulturmiljövårdens, rennäringens- och det rörliga friluftslivets intressen.

Varje år säljs virke till ett värde av 15 – 25 miljoner kronor.

MV 1/1 2023 843 miljoner eller 90 %.

Stiftets hus i centrala Luleå, där bland annat Stiftskansliet finns, är också det en prästlönetillgång.

MV 1/1 2023 63 miljoner eller 7 %.

Prästlönefonden som är den tredje kapitalslaget som ingår i prästlönetillgångarna i Luleå stift var den 1/1 2023 i sin helhet placerad på bankkonto.

MV 1/1 2023 27 miljoner eller 3 %.

Övergripande målsättning

Prästlönetillgångarna ska förvaltas så att de ger bästa möjliga uthålliga avkastning till nytta för de andelsägande församlingar. Utdelningen till församlingar och kyrkans interna utjämningsystem ska vara stabil och öka kontinuerligt när resultatet medger det. Målsättningen är att över tid öka den årliga utdelningen till 2 % av tillgångarnas marknadsvärde (efter att tillgångarna värdesäkrats). Det motsvarar en utdelning på cirka 18 mkr.

För att på sikt öka förväntad avkastning, och sprida investeringar till fler tillgångsslag har stiftsfullmäktige 2021 beslutat att prästlönefonden vid utgången av 2024 ska uppgå till minst 10 % av prästlönetillgångarnas kapital. Det pågående arbetet med arrenderingsförbättring av skogsmarksinnehavet ska fortsätta även om totalarealen minskar.

Skogs- och markförvaltningen ska bedriva ansvarsfullt med hög virkesproduktion. En viktig del för att uppnå målen är att nära följa, och stödja forskning, om bl.a. hyggesfritt skogsbruk och andra åtgärder hänsynfullt och produktivt skogsbruk.

Järpen 9 ska förvaltas så att avkastningen på lång sikt hålls på en god nivå, detta innebär att renoveringar och reparationer utförs efter behov. Attraktiviteten att vara hyresgäst bibehålls eller ökar. Tjänster för förvaltning av fastigheten köps för närvarande av HSB Norr.

Kapitalförvaltningen ska ske på ett etiskt sätt i enlighet med Svenska kyrkans kapitalförvaltnings policy och gällande regelverk i Lag och Kyrkoordning. Kyrkokansliet tittar idag på tolkning av kyrkoordningen för att se om möjlighet finns för Prästlönetillgångarna att investera fondmedel i onoterade innehav som är delägda av olika enheter inom Svenskakyrkan. Detta för att möjliggöra investeringar i exempelvis solcellsparkar på prästlönefastigheter.

Omvärldsfaktorer och osäkerhet

Mycket stor osäkerhet råder för såväl skogsindustri, som för kapitalmarknaderna i stort. Under 2022–2023 har virkesmarknaden präglats av effekterna av kriget i Ukraina med efterföljande energiproblem som lett till en stor efterfrågan på biobränslen från hela den europeiska kontinenten. Skogsindustrin redovisar för närvarande rekordvinster och har god betalningsförmåga. Osäkerheten inför 2024 är stor, kommer vi att gå in i en långvarig lågkonjunktur på grund av skenande inflation eller finns det möjlighet till en snabb återhämtning?

Mål och insatser 2024-2026

Målet under perioden är att uppnå en årlig utdelning på minst 14 000 tkr (varav 7 000 tkr till andelsägande församlingar och pastorat, samt 7 000 tkr till kyrkans interna utjämningsystem). Presenterad ekonomisk plan för perioden innehåller osäkerheter. De siffror som anges för 2025 och 2026 ska därför ses som preliminära.

Inriktning för verksamheten

Under de senaste åren har intresset för hållbarhetsfrågor kopplat till skogsbruket ökat markant. Skogen och dess produkter är en viktig komponent i det omställningsarbete som Sverige står inför. För framtida generationer är ett ansvarsfullt och produktivt skogsbruk en förutsättning med dagens kunskapsläge. En samsyn finns om att skogen är viktig för omställning till ett hållbart samhälle. Frågan om hur skogen ska nyttjas för denna omställning är dock föremål för omfattande debatt.

Prästlönetillgångarna i Luleå stift har under en lång period haft en viktig strategisk avvikelse jämfört med de stora statliga och privata skogsägande bolagen. Denna skillnad leder förenklat till att avverkning av skog sker vid en något högre ålder mot

vad som är den lägsta tillåtna, detta har vi nu identifierat som en tillgång i klimatarbetet då kollagret blir högre i genomsnitt. Vi undersöker nu denna strategis potential vad det gäller ekonomisk avkastning i form av klimatkompensation eller liknande.

Fokus för den löpande skogsförvaltningen är bl.a. att löpande uppdatera skogsbruksplaner efter nya inventeringar, naturvärdesbedömningar eller fjärranalysdata. Vi ska vårda och vidareutveckla de goda relationer som finns med samebyarna. Den skogsvaktartjänst som inrättats under 2023 kommer under 2024 intensifiera arbetet med att identifiera och åtgärda områden som är lämpliga för och/eller kräver skogsskötsel med en högre nivå av hänsyn, till exempelvis rennärning, sociala värden/tätortsnära skogar. Detta kommer att öka arealen skogar skötta med hyggesfria metoder. Ett generellt fokus är att säkerställa god kommunikation till olika intressenter i samband med exempelvis beslut om avverkning och andra åtgärder kopplat till skogsbruket.

En rapport angående konsekvenser av FSC certifiering beställdes under 2022 och levererades tidigt under 2023. Rapporten visar som förväntat att kostnaderna för en certifiering kommer att bli betydande då systemet kräver omfattande administration, dels för att implementeras, dels för det löpande arbetet. I dagsläget finns inga ekonomiska vinster med certifiering enligt FSC. I budgeten har en post om 750 000kr avsatts för FSC certifiering under 2024, förmodligen kommer den årliga kostnaden att sjunka eftersom men beräkningen är att en halvtidstjänst kommer att åtgå till detta arbete löpande.

Sammantaget innebär inriktningen en ökad ambitionsnivå när det gäller den löpande verksamheten omfattning och kvalitet. För att möjliggöra detta planeras organisationen att förstärkas genom köp av tjänst eller deltidstjänst från och med 2024. Förstärkningen kommer till största del att få arbeta med ansökningsprocess och implementering av FSC certifieringen.

Barnkonsekvensanalys

Prästlönetillgångarnas primära uppgift är att tillskapa ekonomiska förutsättningar för församlingar och stift att utöva verksamhet i enlighet med Svenska kyrkan uppdrag, dessa medel används sedan enligt respektive enhets mål och riktlinjer. I det vardagliga arbetet upplåter vi flera skogsområden till skolskogar och andra projekt som är ämnade till att förbättra barns möjligheter att tillgodogöra sig utbildning och förkovra sig i harmoniska miljöer. Skogsbruksåtgärder som sker i anslutning eller närhet till bostadshus eller offentliga miljöer föregås där det är motiverat av dialog med de närboende för att fånga in önskemål om särskilda åtgärder som vi i rimlig mån beaktar för att förbättra närmiljön för bland andra barnfamiljer. Hållbart, effektivt och hänsynstagande skogsbruk är en förutsättning för att kunna skörda och använda förnybara råvaror för samhällets behov och därmed minska beroendet av fossila råvaror idag och för kommande generationer.

FÖRVALTNING AV LULEÅ STIFTS PRÄSTLÖNETILLGÅNGAR			
BUDGET 2024			
VERKSAMHET	INTÄKTER	KOSTNADER	RESULTAT
Skogen			
Avverkning	24 000 000	-300 000	23 700 000
Skogsvård	50 000	-4 500 000	-4 450 000
Certifiering FSC		-750 000	-750 000
Naturvård skötsel		-500 000	-500 000
Fastigheter o vägar	400 000	-1 100 000	-700 000
Upplåtelser/Arrenden	1 300 000	0	1 300 000
Maskiner/inventarier (avskrivningar)		-700 000	-700 000
Administration, personal		-5 292 450	-5 292 450
S:a	25 750 000	-13 142 450	12 607 550
Fondförvaltning			
Utdelning aktier/räntor	500 000	0	500 000
Administration, personal		-27 855	-27 855
S:a	500 000	-27 855	472 145
Stiftets hus			
Hysesintäkter	4 800 000		4 800 000
Driftskostnader		-800 000	-800 000
Försäkringar		-100 000	-100 000
Rep/underhåll		-300 000	-300 000
Räntekostnad		0	0
Avskrivning		-1 500 000	-1 500 000
Administration, personal		-222 840	-222 840
S:a	4 800 000	-2 922 840	1 877 160
Summa	31 050 000	-16 093 145	14 956 855
Finansiella kostnader/intäkter			
Räntor	1 000 000	0	1 000 000
Resultat före skatt	32 050 000	-16 093 145	15 956 855
Skatt			-750 000
Resultat efter skatt			15 206 855
Avsättning värdesäkring omf bergtäkter			-2 000 000
Disponibelt för utdelning			13 206 855
VINSTDISPOSITION			
Balanserade medel från fg år			13 610 000
Tillkommer disponibelt för utdelning			13 206 855
Utdelning till pastorat			-7 000 000
Utjämningsavgift			-7 000 000
Överförs till ny räkning			12 816 855

Luleå Stifts Prästlönetillgångar flerårsöversikt

Belopp i tkr	Bokslut 2022	Budget 2023	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026
RÖRELSENS INTÄKTER					
Jord och Skog	28 581	25 500	25 750	26 500	26 500
Stiftets Hus	4 557	5 300	4 800	5 400	5 500
Resultat vid avyttring av plf	9 260	6 200	0	6 200	6 200
Prästlönefond	197	-	500	-	-
Summa rörelsens intäkter	42 595	37 000	31 050	38 100	38 200
RÖRELSENS KOSTNADER					
Kostnader för varor, mtrl, inköpta tjänster	-4 231	-5 625	-5 550	-5 650	-5 700
Kostnader för inhyrt personal	-3 456	-4 200	-5 500	-5 300	-5 300
Naturvård skötsel	0	-500	-500	-500	-500
Övriga externa kostnader	-3 904	-3 630	-2 341	-3 650	-3 700
Avskrivningar	-1 972	-2 100	-2 200	-2 050	-2 000
Summa rörelsens kostnader	-13 564	-16 055	-16 093	-17 150	-17 200
Rörelseresultat	29 031	20 945	14 957	20 950	21 000
Resultat från finansiella investeringar	469	400	1 000	1 000	2 000
Resultat efter finansiella poster	29 500	21 345	15 957	21 950	23 000
Bokslutdispositioner	-1 125	0		0	0
Skatt på årets resultat	-697	-750	-750	-800	-850
ÅRETS RESULTAT	27 678	20 595	15 207	21 150	22 150
Värdesäkring enl KO 46:11	-1 900	-1 000	-2 000	-2 000	-3 000
Omföring realisationsresultat PLF enligt KO 46:10	-9 260	-6 200		-6 200	-6 200
Omföring övrigt enligt KO 46:10	-2 291				
Årets disponibla resultat	14 227	13 395	13 207	12 950	12 950
VINSTDISPOSITION					
Balanserad vinst från föregående år	12 756	13 983	13 610	12 585	11 535
Tillkommande disponibelt för utdelning	14 227	13 395	13 207	12 950	12 950
Utdelning till församlingar/pastorat	-6 500	-7 000	-7 000	-7 000	-7 000
Särskild utjämningsavgift till nationell nivå	-6 500	-7 000	-7 000	-7 000	-7 000
Överförs till ny räkning	13 983	13 378	12 817	11 535	10 485